

**ZPRÁVA O SITUACI V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A
VEŘEJNÉHO POŘÁDKU NA ÚZEMÍ V PŮSOBNOSTI
OBVODNÍHO ODDĚLENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
SVITAVY ZA ROK 2022**

Zpracoval:

npor. Mgr. Josef Fengl

vedoucí Obvodního oddělení Policie ČR Svitavy

1. ÚVOD

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku je pravidelným dokumentem zpracovávaným vedoucím Obvodního oddělení Policie České republiky ve Svitavách (dále jen OOP Svitavy) výhradně pro Radu a Zastupitelstvo města Svitavy.

Zpráva obsahuje analýzu kriminality v rámci územní působnosti OOP Svitavy za rok 2022 v porovnání s rokem 2021. Číselné údaje vychází z oficiálních statistik a informačních systémů Policie České republiky.

Bezpečnostní situace v letech 2021 a 2022 byla výrazně ovlivněna pandemií onemocnění covid-19, uprchlickou krizí a opakovaně vyhlášeným nouzovým stavem s omezením některých práv a svobod občanů. Vedlejším efektem byl obecný pokles registrované kriminality v roce 2021, ale současně rychlý rozvoj a výrazný nástup kriminality páchané v kyberprostoru s využitím různých technik sociálního inženýrství v roce 2022. Výkon policejních činností byl v roce 2022 navíc výrazně ovlivněn znovuzavedením ochrany na pozemní hranici se Slovenskem.

V průběhu roku 2022 došlo na Územním odboru PČR ve Svitavách ke vzniku nového samostatného Oddělení hlídkové služby s působností na celém okrese Svitavy. V důsledku této změny došlo k přesunu části policistů z OOP Svitavy na toto oddělení a změně systemizace služebních míst. V současné době je na OOP Svitavy obsazeno všech 28 plánovaných služebních míst.

2. STATISTIKA KRIMINALITY

Základní údaje o kriminalitě v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021

Celková kriminalita – počet registrovaných skutků	320	(+67)
Počet objasněných skutků	260	(+32)
Celková objasněnost	77,81 %	(-7,96 %)
Počet stíhaných osob	250	(+45)
Výše škody	42,7 mil. Kč	(+32,3 mil. Kč)

V roce 2022 bylo registrováno více trestných činů než v roce 2021, jak již bylo uvedeno v úvodu, výrazně se zvýšil počet podvodů v souběhu s dalšími trestnými činy v kyberprostoru. Dalším faktorem bylo postupné uvolňování omezení volného pohybu osob a v jeho důsledku návrat obecné kriminality v podobě prostých krádeží, zejména v obchodech. Do výše způsobené škody se výrazně promítla daňová trestná činnost se škodou více než 15 mil. Kč. S ohledem na složitost dokazování a dosud neúčinné nástroje pro včasné odhalování a vyšetřování trestné činnosti páchané v kyberprostoru došlo k logickému poklesu celkové objasněnosti o téměř 8%. **Z celkového počtu 320 registrovaných trestných činů připadá 159 na město Svitavy, 161 na ostatní obce v působnosti OOP Svitavy.**

Přehled základních druhů kriminality (registrováno/objasněno)

DRUH KRIMINALITY	2021		2022	
násilná	20	95%	28	85,71%
mravnostní	4	100%	3	100%
majetková	62	86,67%	120	65%
ostatní	83	96,39%	63	93,65%
hospodářská	21	52,38%	33	63,64%
zbývající	62	93,55%	73	87,67%
CELKEM	253	85,77%	320	77,81%

Pozn.: Téměř dvounásobný nárůst majetkové kriminality je opět z velké části důsledkem trestné činnosti páchané prostřednictvím internetu mezi soukromými osobami, u které lze dlouhodobě sledovat nárůst počtu případů.

Nejčastěji se vyskytující trestné činy podle druhů trestné činnosti

- **Násilná:** úmyslné ublížení na zdraví, porušování domovní svobody, nebezpečné vyhrožování
- **Mravnostní:** znásilnění, trestné činy související s pornografií
- **Majetková:** různé druhy podvodů, krádež (nejčastěji v obchodech, krádeže jízdních kol), poškození cizí věci, neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku
- **Ostatní:** maření výkonu úředního rozhodnutí, trestné činy spojené s omamnými a psychotropními látkami a jedy, výtržnictví
- **Hospodářská:** podvod včetně úvěrového a dotačního, zpronevěra, daňová trestná činnost
- **Zbývajících:** ohrožení pod vlivem návykové látky, zanedbání povinné výživy

Pachatelé trestné činnosti

	muži	ženy	děti	recidivisté	cizinci
2021	197	34	4	131	13
2022	224	44	3	158	24

Ve všech sledovaných oblastech došlo v roce 2022 k nárůstu počtu pachatelů trestné činnosti v přímé souvislosti se zvýšeným počtem registrovaných trestných činů. Pouze u trestných činů spáchaných dětmi (nezletilými a mladistvými) je stav stabilní vzhledem k velmi nízkému počtu přečinů a činů jinak trestných.

U kriminality mládeže nelze vysledovat jednoznačný sklon k páčání konkrétních trestných činů, ve sledovaném období let 2021 – 2022 byla pokaždé naplněna skutková podstata odlišného trestného činu, často spojená s nedostatečně rozvinutou rozumovou a mravní vyspělostí dětí a jejich výraznou aktivitou v kyberprostoru. Uspokojivým faktem je absence majetkových a násilných trestných činů.

Recidivisté se nejvíce podílejí na prostých krádežích, maření výkonu úředního rozhodnutí a ohrožení pod vlivem návykové látky. Nejčastější příčinou je sociální, ekonomická situace a drogová závislost pachatelů.

Cizinci jsou nejčastěji trestně stíháni za trestné činy související s dopravními nehodami a ohrožením pod vlivem návykové látky (obecně nerespektují nulovou toleranci alkoholu při řízení motorového vozidla), jinak zastupují v nízkých počtech celé spektrum trestné činnosti.

3. PŘESTUPKY

V roce 2021 bylo na OOP Svitavy evidováno celkem 1456 přestupků, v roce 2022 celkem 1229 přestupků. Vzhledem k neexistenci centrálně zpracovávané oficiální statistiky přestupků uvádím pouze porovnání nejčastěji se vyskytujících přestupkových jednání podle interního systému Evidence trestního řízení.

	na úseku bezpečnosti silničního provozu	na úseku ochrany před alkoholismem a toxikomanii	proti veřejnému pořádku	proti občanskému soužití	proti majetku
2021	928	51	24	179	250
2022	724	29	14	161	303

Pokles celkového počtu registrovaných přestupků na OOP Svitavy je jen zdánlivý a je zapříčiněn zmiňovanou změnou systemizovaných služebních míst z důvodu vzniku nového samostatného Oddělení hlídkové služby v roce 2022, které nevede trestní řízení, ale část přestupkového řízení v jeho působnosti zůstala. Uvedené porovnání registrovaných přestupků není tedy zcela vypovídající.

Nárůst majetkových přestupků, které zahrnují krádeže, zatajení věci, zpronevěry, podvody a poškození cizí věci se škodou do 10 tis. Kč, má stejné příčiny jako u majetkových trestných činů. Nejčastějším majetkovým deliktem jsou opět krádeže v obchodech, následují různé formy podvodů.

Přestupky proti občanskému soužití jsou velmi často řešeny v důsledku narušených rodinných a sousedských vztahů, jedná se o urážky, méně závažné ublížení na zdraví, schválnosti a jiné hrubé jednání.

K přestupkovému řízení je vhodné doplnit, že na OOP Svitavy bylo v roce 2022 vyřešeno 1021 přestupků uložením pokuty příkazem na místě v celkové výši 358500 Kč.

Nezletilými a mladistvými bylo spácháno z celkového počtu 1229 přestupků jen 19 skutků.

4. ZPRÁVA K DOPRAVNÍ NEHODOVOSTI

V roce 2022 bylo na území města Svitavy řešeno 88 dopravních nehod podléhajících oznamovací povinnosti, což představuje pokles o 7 nehod oproti roku 2021. Pokles dopravní nehodovosti byl zaznamenán v rámci celé ČR, ale vzrostl počet zraněných osob. Nejrizikovějším typem pozemní komunikace z pohledu nehodovosti byly opět místní komunikace s 54 dopravními nehodami (důsledek husté sítě tohoto typu komunikací) a silnice I. třídy s 26 dopravními nehodami. Řidičem motorového vozidla bylo zaviněno 80, řidičem nemotorového vozidla 6 a chodcem 2 dopravní nehody.

Příčiny dopravní nehodovosti

Způsob jízdy	Přednost	Rychlost	Předjíždění	Nezaviněné
58	18	7	3	2

Do nesprávného způsobu jízdy, jako příčiny dopravní nehodovosti, patří nejčastěji nevěnování se plně řízení vozidla, nesprávné otáčení nebo couvání, nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem, přejetí do protisměru.

V roce 2022 bylo v České republice v důsledku dopravních nehod usmrceno 454 osob, ve městě Svitavy nemusela být řešena žádná smrtelná dopravní nehoda.

Pro rok 2022 byly jako priority dopravní policie stanoveny: nepřiměřená rychlost, věnování se řízení, viditelný dohled nad silničním provozem na silnicích s vyšší intenzitou provozu a úsecích s vyšším rizikem vzniku závažných dopravních nehod, zajištění dohledu nad chodci, cyklisty a motorkáři.

5. INFORMACE K POBYTU CIZINCŮ

Ze zprávy svitavského pracoviště Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Pardubického kraje bylo ke dni 12.04.2023 v okrese Svitavy hlášeno k pobytu 2091 cizinců s udělenou dočasnou ochranou na území České republiky, kdy z tohoto počtu je 164 cizinců hlášeno k pobytu ve městě Svitavy. Aktuální skutečný stav ubytovaných cizinců na území města Svitavy nelze určit s ohledem na problematiku nelegálních pobytů, tranzitní nelegální migrace a agenturního zaměstnávání. I přes téměř dvounásobný počet registrovaných trestných činů spáchaných cizinci, nepředstavuje jejich výskyt významně zvýšené bezpečnostní riziko na území v působnosti OOP Svitavy, mimo již uvedené problematiky obecného nedodržování povinností účastníků silničního provozu, včetně zvýšeného výskytu padělaných řidičských průkazů občanů Ukrajiny.

6. ZÁVĚR

Předložená zpráva za rok 2022 je odlišná a výrazně kratší než v předchozích letech, přesto věřím, že svým adresátům nabízí ucelený a srozumitelný pohled na současný stav vývoje kriminality a vnitřní bezpečnosti ve městě Svitavy. Zpráva záměrně neobsahuje hodnocení např. z hlediska terorismu, extrémismu, organizovaného zločinu, migrace, nelegálního zaměstnávání apod., protože představují bezpečnostní hrozby na celorepublikové úrovni, a svou podstatou přesahují význam této zprávy.

Přesto závěrem mohu vyhodnotit, že v 2022 nedošlo na území OOP Svitavy k žádnému významnému narušení veřejného pořádku a bezpečnostní situace je dlouhodobě stabilní.